

החלטת ועדת האתיקה
בעניין קובלנה של מעיין אמודאי נגד ח"כ בנימין נתניהו
מיום כ"ט בתשרי התשס"ט (28 באוקטובר 2008)

1. הקובלנה

ביום ו' סיון התשס"ח (9 ביולי 2008) פנה עו"ד מעיין אמודאי, יו"ר המשמרת הצעירה במפלגת העבודה, בקובלנה אל ועדת האתיקה כנגד ח"כ בנימין נתניהו, בעקבות כתבת טלוויזיה שממנה עלה שחשבו נקודות הנוסע המתמיד של ח"כ בנימין נתניהו זוכה בגין נסיעות שמומנו במימון חיצוני. בכתבה אף נטען שנעשה שימוש בנקודות אלו למימון אחת מטיסותיה של אשתו של ח"כ בנימין נתניהו.

הקובל ציין כי עצם זיכוי חשבונו של חבר הכנסת בנקודות 'הנוסע המתמיד' וכן השימוש בהן, סותרים את החלטת ועדת האתיקה בעניין נקודות מועדוני 'הנוסע המתמיד' שנתקבלה ביום ט' באדר התשס"ז (27 בפברואר 2007).

2. תגובת הנקבל

בתגובתו של ח"כ בנימין נתניהו מיום ד' באלול התשס"ח (4 בספטמבר 2008), נטען כי ח"כ נתניהו לא היה מודע להחלטת ועדת האתיקה בעניין נקודות מועדוני 'הנוסע המתמיד', ומשנודע לו דבר ההחלטה, העביר לחברת אל-על נקודות שצבר במסגרת נסיעות שמימן בעצמו, כתחליף לנקודות הציבוריות שבהן נעשה שימוש בטיסה האמורה.

בנוסף, ביקש ח"כ בנימין נתניהו לערוך בירור מקיף לבדיקת האפשרות שנערכו טיסות נוספות על חשבון נקודות שנצברו בנסיעות שנערכו במימון חיצוני. בבדיקה זו התברר שהיתה טיסה נוספת שהתבצעה על חשבון נקודות ציבוריות. ח"כ בנימין נתניהו ציין בתגובתו שעל אף שטיסה זו התבצעה לפני החלטת ועדת האתיקה האמורה, הוא ביקש לשלם עבורה בנקודות שצבר בטיסות שמימן בעצמו, ובהמחאה פרטית ששלח לחברת אל-על.

3. החלטת הוועדה

ועדת האתיקה דנה בקובלנה ובתגובת ח"כ בנימין נתניהו. הוועדה רואה לציין שדעתה אינה נוחה מן השימוש בטיעון של חוסר מודעות להחלטת הוועדה. מעבר לחובתו הכללית של חבר הכנסת להתעדכן בהחלטות ועדת האתיקה, הוועדה רואה בהחלטתה לגבי איסור צבירת נקודות 'הנוסע המתמיד' בגין נסיעות שמומנו על ידי גופים חיצוניים, איסור נורמטיבי הכלול באיסור שחל על חבר הכנסת לקבל הנאה חומרית בגין מעשה שעשה בתפקידו ובמעמדו כחבר כנסת, כאמור בסעיף 4 לכללי האתיקה של חברי הכנסת.

משכך, הוועדה אינה רואה בהחלטתה משום החלטה המשנה את המצב הנורמטיבי, אלא משום החלטה השבה וחוזרת ומבהירה את המובן מאליו. פשיטא, שמכל חבר הכנסת מצופה שלא יעשה שימוש כלשהו בנקודות שנצברו בחשבונו כתוצאה מנסיעות שנסע במסגרת תפקידו הציבורי ולא על חשבונו הפרטי, בין אם נצברו לפני ההחלטה ובין לאחריה.

יצוין כי לפי החלטת הוועדה האמורה "האחריות לכך שחשבון המועדון של חבר הכנסת לא יזוכה בגין נסיעות שאינן במימונו העצמי של חבר הכנסת מוטלת על חבר הכנסת עצמו", ולכן על כל חבר כנסת מוטלת גם החובה לבדוק האם לפני מועד החלטת הוועדה נצברו לחשבונו נקודות שלא כדין, לפעול לבטלן ולשלם עבור טיסות שמומנו בדרך זו.

למען הסר ספק, הוועדה חוזרת ומדגישה שקיים איסור על שימוש בנקודות אלו על ידי חבר הכנסת, כולל לצורך שדרוג טיסות שנעשות במסגרת תפקידו כחבר כנסת ומאושרות על ידי ועדת האתיקה. אין צורך לומר, מקל וחומר, כי חל איסור על שימוש בנקודות אלו למימון טיסות של בני משפחת חבר הכנסת.

בשל הודעתו של חה"כ בנימין נתניהו על הבדיקה המקיפה שערך, כולל על התקופה שלפני החלטת הוועדה, ובשל כך שחה"כ שילם עבור הטיסות האמורות, הוועדה החליטה להסתפק בהנחת ההחלטה על שולחן הכנסת.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.